

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 418

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 1 septembrie 2000

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 59 din 23 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996	1-4	Kazahstan cu privire la colaborarea culturală, semnat la București la 21 septembrie 1998	6-7
Decizia nr. 115 din 13 iunie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă	5-6	Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan cu privire la colaborarea culturală	7-8
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
731. — Hotărâre pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii		733. — Hotărâre pentru modificarea art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 483/1996 privind prestarea serviciilor în domeniul contabilității, verificarea și certificarea bilanțului contabil în baza prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 59 din 23 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Claudia Miu — magistrat-asistent șef

tice nr. 27/1996, excepție ridicată de Partidul România Mare în Dosarul nr. 3.175/1999 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 7 martie 2000 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la 14 martie 2000 și apoi la 21 martie și la 23 martie 2000.

CURTEA,

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea partidelor poli-

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 10 septembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.175/1999, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996**, excepție ridicată de Partidul România Mare.

Obiectul dosarului îl constituie contestațiile formulate de Asociația Avocaților pentru Apărarea Drepturilor Omului — APADO Brașov, Centrul de Asistență pentru Organizațiile Neguvernamentale — CENTRAS București, Partidul Solidarității Democratice pentru Șanse Egale și o Societate Mai Bună și de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Tribunalul București împotriva Sentinței civile nr. 2 din 2 martie 1999, pronunțată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă. Prin această sentință s-a respins acțiunea prin care se solicitase dizolvarea Partidului România Mare în temeiul art. 3 alin. (1) și (2) și al art. 29 din Legea partidelor politice nr. 27/1996. Spre a se pronunța această sentință instanța de judecată a considerat în esență că pe baza corelării dispozițiilor art. 3 alin. (2) din aceeași lege cu cele ale art. 144 lit. i) din Constituție „nu se poate cere dizolvarea unui partid politic pe cale judecătorească atunci când se pune în discuție însăși constituționalitatea acestuia. De altfel, nici Legea nr. 27/1996 nu distinge, ci doar enumeră dizolvarea ca mod de încetare a activității unui partid politic, alături de hotărârea Curții Constituționale, fără a indica în mod expres cazurile de dizolvare“.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susțin următoarele:

«Legiuitorul constituant, cu privire la partidele politice, a consacrat un sediu general al materiei, art. 8, precum și sedii speciale: art. 37 alin. (2) și (3), art. 61 alin. (5), art. 72 alin. (3) lit. b), art. 102 alin. (2) și art. 144 lit. i).

Din coroborarea acestor articole rezultă că:

1) organizarea și funcționarea partidelor politice se fac prin lege organică;

2) Curtea Constituțională este singura autoritate jurisdicțională care hotărăște asupra „contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic“;

3) motivele de contestație, care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic, sunt limitativ prevăzute la art. 37 alin. (2) din Constituție.

De vreme ce legiuitorul constituant, după ce în art. 8 alin. (1) precizează care este rațiunea de a fi a partidelor politice („Partidele politice se constituie și își desfășoară activitatea în condițiile legii. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept și principiile democrației“) și după ce scoate în evidență că prima formă pe care o îmbracă asocierea, expresie a dreptului de asociere, este partidul politic, tranșează problema cardinală a acțiunii unui partid în afara cadrului constituțional. Textul este următorul: „Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale.“

Autorul excepției susține în continuare că: «Este de observat, din interpretarea acestui text, că legiuitorul constituant are în vedere atât scopurile unui partid, ceea ce înseamnă cercetarea statutelor, a programelor politice, dar și activitatea lor, ceea ce înseamnă compararea, prin raportare la Constituție, a mesajelor transmise prin declarații ale liderilor prin documente ale organelor de conducere sau prin orice alte forme de manifestare a unui

partid politic, cum ar fi: mitingurile, demonstrațiile, marșurile de protest, întâlnirile cu alegătorii, conferințele de presă etc.

Mai observăm că sunt puse în afara Constituției, pentru aspectele prevăzute la art. 37 alin. (2) la care ne referim, atât partidele politice, cât și organizațiile, subînțelegându-se că legiuitorul constituant are în vedere restul organizațiilor cu caracter civil, sindical prin care se concretizează dreptul la asociere.

Comparând alin. (2) al art. 37 citat cu alin. (4) al aceluiași articol, în care se face referire numai la asociații, nu și la partide, reiese că art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996, prin partea referitoare la alin. (4) din art. 37 al Constituției, apare ca fiind un *plus petita* la Constituție.

Dacă legiuitorul constituant ar fi urmărit ca alin. (4) al art. 37 să vizeze și partidele politice, ar fi spus-o în mod expres, așa cum de altfel se precizează în art. 37 alin. (2) la care ne referim.

În aceeași ordine de idei, ne apare ca fiind un adaos la Constituție, realizat de Legea partidelor politice nr. 27/1996, prin art. 3 alin. (2), sub aspectul invocării, în această lege, și a art. 30 alin. (7) ca fiind motiv de neconstituționalitate.»

În susținerea excepției, se mai arată de către autorul acesteia că: «Textul din Legea partidelor politice nr. 27/1996, la care ne referim, în redactarea cunoscută [„Sunt interzise partidele politice care, prin statutul, programele, propaganda de idei ori prin alte activități pe care le organizează, încalcă prevederile art. 30 alin. (7), art. 37 alin. (2) sau alin. (4) din Constituție“], deși folosește sintagma „sunt interzise“, din împrejurarea că încorporează și art. 37 alin. (2) din Constituție, care se referă, fără echivoc, la neconstituționalitate, în realitate are în vedere neconstituționalitatea, după caz, a scopurilor sau a activității unui partid politic.

Dacă privim lucrurile în acest sens, iar art. 51 din Constituție, care consacra supremația acesteia, ne obligă la o atare interpretare, atunci, logic, trebuie să admitem că legea organică a partidelor politice, sub pretextul interzicerii unor partide, în art. 3 alin. (2), a adăugat la motivele de neconstituționalitate prevăzute de Constituție.»

Continuând motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia arată: «Din două una: ori Constituția are forță juridică supremă și la motivele sale de neconstituționalitate, adică la sfera încălcărilor Constituției, ce atrage competența Curții Constituționale, nu se poate adăuga prin legea organică a partidelor, ori legea partidelor politice, care prevede, în plus față de art. 37 alin. (2), și alte motive de neconstituționalitate, pentru scopul sau acțiunea unui partid politic, este neconstituțională în ceea ce privește elementele în plus prevăzute față de cele reținute de legiuitorul constituant.

La cele de mai sus se poate adăuga și un argument care rezultă din interpretarea sistematică a prevederilor constituționale.

Legiuitorul constituant nu întâmplător a stabilit în titlul I, intitulat „Principii generale“, un sediu general al partidelor politice, relevând rolul cardinal, în democrația constituțională și în societatea românească, a pluralismului (ceea ce înseamnă, în primul rând, existența mai multor partide politice), pluralismul fiind atât o condiție, cât și o garanție a democrației constituționale.

De altfel, art. 8 din Constituție, cu mesajul evocat mai sus, ne apare ca o continuare a principiului consacrat chiar în art. 1 alin. (3) din Constituție: „România este stat de

drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.” (subl.ns.).

Observăm că pluralismul politic ne apare ca valoare supremă și garantată, înainte de toate, de Constituție, în România, ca stat de drept democratic și social, stat prefigurat de aceeași Constituție.

Din aceste texte cu valoare de principiu, la care putem să adăugăm art. 61 alin. (5), art. 102 alin. (1), rezultă, fără putință de tăgadă, calitatea partidelor politice de subiecte, *proprio nomine*, în raporturile de putere, mai exact de subiecte supraordonate în raporturile de drept constituțional și de drept administrativ.

În alți termeni, principiile constituționale menționate fundamentează o capacitate de drept public a partidelor politice, conducând la necesitatea calificării acestora, prin legea lor organică, ca persoane juridice de drept public, ceea ce în mod întemeiat se realizează prin art. 1 teza a doua din Legea partidelor politice nr. 27/1996.»

De asemenea, în continuarea motivării excepției de neconstituționalitate se mai arată: «Dat fiind acest statut al partidelor politice, statut care pune, sub aspectul naturii juridice a personalității juridice, partidele politice pe același plan cu autoritățile publice, era firesc ca legiuitorul constituant să nu lase pe seama legii organice rezolvarea problemei de a ști pentru care motive de ordin constituțional, mai exact, pentru încălcarea căror texte din Constituție această persoană de drept public — partidul politic — poate fi declarată neconstituțională, iar competența în acest sens aparține, ca și în cazul constituționalității legii, ordonanței etc., Curții Constituționale [art. 144 lit. i)].

În optica legiuitorului constituant nu poate fi vorba de mai multe motive de neconstituționalitate, unele care să fie stabilite prin lege și, eventual, să atragă competența instanțelor judecătorești și altele să fie stabilite chiar de Constituție, care atrag competența Curții Constituționale.

Este ca și cum în materia neconstituționalității legilor ar putea fi vorba de aspecte de neconstituționalitate prevăzute de Constituție, care sunt cercetate de Curtea Constituțională, și aspecte de neconstituționalitate dezvoltate chiar prin lege, ce ar atrage competența instanțelor judecătorești. Evident că este absurdă o asemenea interpretare, ea fiind neștiințifică, contrară Constituției.

Prin urmare, legea care adaugă la motivele de neconstituționalitate prevăzute de Constituție este, prin prevederile respective, contrară Constituției.

Logica internă a edificiului constituțional este foarte clară: motivele de neconstituționalitate sunt expres prevăzute de Constituție, pentru un partid politic, iar competența judecării acestora aparține Curții Constituționale.»

Autorul excepției de neconstituționalitate conchide: «A pretinde că pot fi introduse, prin lege, și alte motive de neconstituționalitate decât cele prevăzute de art. 37 alin. (2), mai mult, care să fie cercetate de instanțele de drept comun, înseamnă a contraveni textelor din Constituție care reglementează, într-un fel sau altul, rolul, locul, activitatea partidelor politice, precum și sancțiunea și instanța competentă pentru ipoteza în care, fie în statut, fie în alt document programatic, fie în activitatea politică concretă, apar aspecte care pun în cauză nu constituirea și funcționarea, din punct de vedere legal a partidului, ci constituirea și funcționarea din punct de vedere constituțional.»

Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate,

apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 23 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în scopul sesizării acesteia în vederea declanșării controlului de constituționalitate, întrucât excepția are ca obiect un text de lege în vigoare de care depinde soluționarea cauzei, excepția fiind ridicată la cererea unei părți din proces. Instanța judecătorească mai arată că dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate anterior promulgării legii, când, prin Decizia nr. 35 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996, Curtea Constituțională a constatat că aceste dispoziții sunt constituționale. Aceasta însă „nu exclude admisibilitatea excepției deoarece: a) prevederile legale menționate au fost constatate ca fiind constituționale, iar acest aspect nu împiedică efectuarea unui nou control conform interpretării *per a contrario* a dispozițiilor art. 23 alin. (3) din Legea nr. 47/1992; b) excepția de neconstituționalitate se întemeiază și pe alte motive decât cele examinate deja de Curtea Constituțională în cadrul controlului efectuat anterior promulgării legii“. În concluzie, instanța consideră că „dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile art. 30 alin. (7) și art. 37 alin. (4) din Constituție, sunt constituționale“, însă, din punct de vedere procedural, excepția este admisibilă.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. Se arată că, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 27/1996, „*Sunt interzise partidele politice care, prin statutul, programele, propaganda de idei ori prin alte activități pe care le organizează, încalcă prevederile art. 30 alin. (7), art. 37 alin. (2) sau alin. (4) din Constituție*“, dar prin art. 30 alin. (7) din Constituție se interzice „*defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri*“. Aceste dispoziții constituționale impun și interdicții cetățenilor, ca persoane fizice, privind libertatea de exprimare. Or, partidele politice nu pot fi exonerate de obligația de a respecta aceste interdicții, întrucât ceea ce este interzis cetățenilor ca persoane fizice nu poate fi permis structurilor asociative rezultate din exercitarea de către aceștia a dreptului de asociere. În caz contrar, libertatea de exprimare ar putea fi diferită, după cum se exercită de către cetățeni într-o structură asociativă sau în afara unei asemenea structuri, ceea ce ar fi contrar art. 30 din Constituție. În sprijinul celor arătate se invocă Decizia nr. 35 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996. Cu privire la susținerea potrivit căreia alin. (4) al art. 37 din Constituție se referă numai la asociații, iar nu și la partide politice, Guvernul consideră că termenul „*asociații*“ este utilizat în sens generic, fiind incluse în cadrul formelor de asociere și partidele politice, deoarece, potrivit alin. (1) al aceluiași articol din Constituție, nu este necesară o enumerare a tuturor formelor asociative.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea constată că a fost legal sesizată și este competență, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 29 aprilie 1996, care au următorul conținut: *„Sunt interzise partidele politice care, prin statutul, programele, propaganda de idei ori prin alte activități pe care le organizează, încalcă prevederile art. 30 alin. (7), art. 37 alin. (2) sau alin. (4) din Constituție.”*

Dispozițiile constituționale la care face trimitere textul de lege criticat au următorul conținut:

— Art. 30 alin. (7): *„Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”*

— Art. 37 alin. (2) și alin. (4): *„(2) Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale. [...]”*

„(4) Asociațiile cu caracter secret sunt interzise.”

Prin critica de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 27/1996 sunt neconstituționale pentru că, prin trimiterea expresă și la dispozițiile art. 30 alin. (7) și ale art. 37 alin. (4) din Constituție, se adaugă la motivele de neconstituționalitate a partidelor politice, motive prevăzute la art. 37 alin. (2) din Legea fundamentală; temeiurile de neconstituționalitate a partidelor politice sunt expres prevăzute în Constituție, iar, conform art. 144 lit. i) din Constituție, competența

față de cele de mai sus, în temeiul art. 30 alin. (7), al art. 37 alin. (2) și (4), al art. 102, al art. 144 lit. c) și i) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 1 alin. (1), al art. 2, 3, 12, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), precum și al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea partidelor politice nr. 27/1996, excepție ridicată de Partidul România Mare în Dosarul nr. 3.175/1999 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și constată că aceste prevederi legale sunt constituționale, Curtea Constituțională având, potrivit art. 144 lit. i) din Constituție, competența exclusivă de a hotărî asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic, înregistrat potrivit legii.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 115

din 13 iunie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. 2
din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, excepție ridicată de Helmuth Ioan Swoboda, Marius Swoboda și Manuela Anghel în Dosarul nr. 1.074/c/2000 al Tribunalului Caraș-Severin — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților: Helmuth Ioan Swoboda, Marius Swoboda, Manuela Anghel și Primăria Municipiului Reșița, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca nefondată. Se apreciază că motivele invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate privesc fondul litigiului în fața instanței de judecată, respectiv înapoierea despăgubirii de expropriere primite de proprietarul unui imobil ce nu a trecut în proprietatea statului, deși decretul de expropriere fusese emis, motive asupra cărora însă Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 aprilie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 1.074/c/2000, **Tribunalul Caraș-Severin — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă**, excepție ridicată de Helmuth Ioan Swoboda, Marius Swoboda și Manuela Anghel, într-o cauză având ca obiect constatarea caducității Decretului nr. 239/1988 privind exproprierea unui imobil.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că „art. 8 din Decretul nr. 167/1958 în formularea actuală a devenit inoperant în domeniul expropriierilor de utilitate publică anterioare Revoluției din decembrie 1989, aplicarea alin. 2 fiind neconstituțională, încălcând prevederile art. 41 alin. (1), ale art. 135 alineatul final și ale art. 150 alin. (1) din Constituția României“. Autorii excepției de neconstituționalitate apreciază că „acțiunile în restituire asimilate «îmbogățirii fără just temei» au ca termen de început al prescripției extinctive data când însărcinutul a cunoscut sau trebuia să cunoască diminuarea patrimoniului său, dată ulterioară stabilirii raportului de drept — caducitatea decretelor de expropriere datorită intrării în vigoare a Constituției României la 8 decembrie 1991“. Se mai arată

că „Fixarea însă, ca punct de plecare a curgerii termenului de prescripție în cazul acțiunilor în restituire, la momentul rămânării definitive a sentințelor civile din acțiunile în constatare a dreptului celor care urmau să fie deposedați de proprietate, presupune producerea de efecte ale decretelor abrogate până la acest moment, efecte contrare prevederilor Constituției României“.

Tribunalul Caraș-Severin — Secția civilă, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textul atacat se referă la proprietatea privată în general, indiferent de titular. Decretul nr. 167/1958 reglementează instituția prescripției extinctive, neaducând nici o atingere prevederilor constituționale.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În legătură cu susținerea potrivit căreia textele criticate încălcă dispozițiile constituționale ale art. 41 alin. (1), se arată că nimic nu se opune ca, în scop de protecție socială, potrivit art. 49 din Constituție, anumite bunuri să fie supuse unui regim de circulație și folosință mai strict. În ceea ce privește invocarea contradicției art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 cu art. 135 alineatul ultim din Constituție, se apreciază că „inviolabilitatea proprietății private nu are caracter absolut“, această regulă putând fi înlăturată, dar numai pentru o cauză de utilitate publică, ca temei al unei exproprieri sau pentru realizarea unor lucrări de interes general. În sfârșit, se mai arată că, „În ceea ce privește dispozițiile art. 150 alin. (1) din Constituție, acest articol rezolvă conflictul temporal dintre Constituție și toate celelalte acte normative în vigoare la data validării ei. Or, prin Decretul nr. 167/1958 este reglementată instituția prescripției extinctive, singurul aspect al neconstituționalității din punctul de vedere al conflictului de legi în timp fiind rezolvat de Curtea Constituțională prin declararea ca fiind neconstituționale a prevederilor referitoare la termenele de prescripție între organizațiile socialiste, datorită dispariției acestora“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. 2, alin. 1-3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Articolul 8 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, al cărui alineat 2 face obiectul excepției de neconstituționalitate, are următorul cuprins: „*Prescripția dreptului la acțiune în repararea pagubei pricinuite prin fapta ilicită începe să curgă de la data când pângubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea.*”

Dispozițiile alineatului precedent se aplică prin asemănare și în cazul îmbogățirii fără just temei.”

Autorii excepției de neconstituționalitate apreciază că „art. 8 din Decretul nr. 167/1958 în formularea actuală a devenit inoperant în domeniul exproprierilor de utilitate publică anterioare Revoluției din decembrie 1989, aplicarea alin. 2 fiind neconstituțională, încălcând prevederile art. 41 alin. (1), art. 135 alin. final și art. 150 alin. (1) din Constituția României”.

Textele din Constituție invocate ca fiind încălcate prin art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 prevăd:

— Art. 41 alin. (1): „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*”;

— Art. 135 alin. (6): „*Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă.*”;

— Art. 150 alin. (1): „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează să fie respinsă.

Textul alin. 2 al art. 8 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă nu cuprinde, așa cum susțin autorii

excepției de neconstituționalitate, nici o referire la aplicarea, prin asemănare a dispozițiilor pe care le conține, la acțiunile în restituire din materia exproprierilor ordonate prin acte cu caracter reglementar înainte de decembrie 1989. Prevederile de lege criticate nu fac decât să stabilească momentul începerii curgerii prescripției extinctive în cazul obligațiilor având ca temei îmbogățirea fără justă cauză. Or, obligația de plată având ca temei o asemenea îmbogățire este un mijloc de protecție a dreptului de proprietate privată care nu contravine textelor constituționale invocate. Pe de altă parte, într-un sistem de drept în care toate obligațiile sunt supuse prescripției extinctive, cu excepțiile stabilite expres de lege, reglementarea legală trebuie să stabilească reguli și cu privire la aplicarea prescripției pentru cazul obligațiilor decurgând din îmbogățirea fără justă cauză. Declararea acestor dispoziții legale, cu caracter tehnic, ca fiind neconstituționale ar avea, practic, semnificația atribuirii unui caracter imprescriptibil obligațiilor de plată ce își au temeiul în îmbogățirea fără justă cauză, ceea ce, desigur, este de neconceput.

De altfel, în speță, motivele invocate în susținerea excepției nu privesc constituționalitatea dispozițiilor de lege criticate, ci situația de fapt, respectiv restituirea despăgubirii primite de proprietarul unui imobil ce nu a trecut în proprietatea statului, deși decretul de expropriere fusese emis. Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată aceasta „[...] se pronunță numai asupra problemelor de drept [...]”, astfel că asupra aspectelor privind situația de fapt Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, excepție ridicată de Helmuth Ioan Swoboda, Marius Swoboda și Manuela Anghel în Dosarul nr. 1.074/c/2000 al Tribunalului Caraș-Severin — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 iunie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan
cu privire la colaborarea culturală, semnat la București la 21 septembrie 1998

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan cu privire la colaborarea culturală, semnat la București la 21 septembrie 1998.

Art. 2. — Cheltuielile ocazionate de aducerea la suporta în conformitate cu reglementările legale în îndeplinire a prevederilor prezentului acord se vor vigoare.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

p. Ministru de stat, ministrul afacerilor externe,
Stelian Oancea,
secretar de stat

Ministrul culturii,
Ion Caramitru

p. Ministrul educației naționale,
Adrian Miroiu,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 22 august 2000.
Nr. 731.

A C O R D

Între Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan cu privire la colaborarea culturală

Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan, denumite în continuare *părți*, decise să întărească relațiile de prietenie și înțelegere reciprocă dintre popoarele celor două țări, luând în considerare profunde transformări care au loc în țările lor, năzuind să dezvolte colaborarea în domeniile culturii, învățământului, științei, sportului, precum și în alte domenii, reafirmând atașamentul lor față de prevederile Actului final de la Helsinki al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa și ale Cartei de la Paris pentru o nouă Europă, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

În scopul dezvoltării și întăririi pe toate căile a colaborării culturale părțile vor promova și vor sprijini:

- schimburile de oameni de cultură, litere și artă, de formațiuni artistice și de creație, de profesori și specialiști;
- traducerile și publicarea de literatură beletristică și științifică de interes reciproc;
- organizarea și desfășurarea de zile ale culturii și artei, de expoziții, festivaluri, reprezentații teatrale, grupuri muzicale și de dans, inclusiv pe bază comercială;
- schimburile de literatură științifică, beletristică și de alte lucrări de cultură generală, filme, periodice, înregistrări și partituri muzicale;
- schimburile de materiale informative și de arhivă;
- colaborarea în domeniul activității editoriale, poligrafiei și comerțului de carte.

ARTICOLUL 2

Părțile vor stimula invitarea reciprocă și participarea unor personalități din domeniile științei, învățământului, culturii și artei din cealaltă țară la congresele, conferințele, festivalurile artistice și la alte manifestări cu participare internațională organizate pe teritoriul lor.

ARTICOLUL 3

Părțile vor facilita colaborarea și schimbul de experiență în domeniul învățământului, în următoarele direcții:

- schimbul de profesori, stagiați, doctoranzi și alți specialiști, pentru a ține prelegeri și pentru a efectua cercetări științifice;
- oferirea de locuri și burse pentru studii în unități de învățământ superior, doctoratură și stagii de perfecționare;
- studierea limbii și literaturii, a istoriei și culturii celor două țări;
- schimbul de studenți și elevi;
- conlucrarea în vederea prezentării corecte în manuale școlare și în cursurile universitare a istoriei, culturii, geografiei, economiei și dezvoltării social-politice a celor două țări, inclusiv prin crearea unor grupe mixte de lucru, schimburi de documente și materiale;

f) extinderea și aprofundarea legăturilor directe dintre academiilor, instituțiilor de învățământ, institute de cercetare științifică și alte organisme.

ARTICOLUL 4

Părțile vor încuraja recunoașterea reciprocă a certificatelor, diplomelor, titlurilor și gradelor științifice eliberate și acordate de instituțiile lor de învățământ și științifice, prin încheierea unor convenții separate între instituțiile respective.

ARTICOLUL 5

Părțile, pe bază de reciprocitate, vor acorda specialiștilor acces în biblioteci, arhive și în alte instituții culturale, în conformitate cu reglementările existente.

ARTICOLUL 6

Părțile vor încuraja colaborarea dintre instituțiile de cinematografie, în vederea schimbului și achiziționării de filme, organizării de festivaluri ale filmului, precum și pentru schimbul de publicații periodice de cinema.

ARTICOLUL 7

Părțile vor încuraja schimbul regulat de programe de radio și de televiziune referitoare la economia, dezvoltarea socială și culturală a țărilor lor, precum și schimbul de specialiști în acest domeniu.

ARTICOLUL 8

Părțile vor favoriza colaborarea dintre agențiile de presă și alte mijloace de informare în masă.

ARTICOLUL 9

Părțile vor încuraja și vor susține colaborarea în domeniul sănătății.

ARTICOLUL 10

Părțile vor acorda sprijin în colaborarea dintre organismele de tineret.

ARTICOLUL 11

Părțile vor sprijini dezvoltarea colaborării în domeniul turismului, educației fizice și sportului.

ARTICOLUL 12

Părțile se angajează să protejeze reciproc drepturile de autor și drepturile conexe ale persoanelor juridice și fizice pe teritoriul lor, în conformitate cu acordurile internaționale la care sunt părți.

ARTICOLUL 13

Părțile vor încuraja colaborarea în cadrul acordurilor și organizațiilor internaționale la care sunt părți.

ARTICOLUL 14

Prezentul acord nu afectează drepturile și obligațiile părților, decurgând din alte acorduri internaționale.

ARTICOLUL 15

Pentru îndeplinirea prevederilor prezentului acord se vor încheia programe interdepartamentale, care vor cuprinde condițiile financiare și modalitățile de colaborare.

ARTICOLUL 16

Diferențele referitoare la interpretarea prevederilor prezentului acord vor fi soluționate prin consultări și negocieri.

Pentru Guvernul României,
Mihai Răsvan Ungreanu

ARTICOLUL 17

Prezentul acord va intra în vigoare la data comunicării de către ambele părți a îndeplinirii procedurilor interne prevăzute de legislația lor.

ARTICOLUL 18

Prezentul acord se încheie pe o perioadă de 5 ani. Valabilitatea lui se va prelungi automat pe noi perioade de câte 5 ani, dacă nici una dintre părți nu va notifica celeilalte părți, cu cel puțin 6 luni înainte de încheierea perioadei de 5 ani, dorința sa de a-l denunța.

În cazul denunțării prezentului acord orice program de colaborare semnat în baza lui rămâne în vigoare până la expirarea termenului de valabilitate a acestuia.

Încheiat la București la 21 septembrie 1998, în două exemplare, fiecare în limbile română, kazahă și rusă, toate cele trei texte având aceeași valabilitate.

În caz de divergență de interpretare a prevederilor prezentului acord părțile se vor conduce după textul în limba rusă.

Pentru Guvernul Republicii Kazahstan,
Kasîmjomart Kelemevici Tokaev

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 483/1996 privind prestarea serviciilor în domeniul contabilității, verificarea și certificarea bilanțului contabil în baza prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991

În temeiul art. 107 din Constituția României și al art. 4 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Articolul 10 din Hotărârea Guvernului nr. 483/1996 privind prestarea serviciilor în domeniul contabilității, verificarea și certificarea bilanțului contabil în baza prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 2 iulie 1996, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Tarifele practicate de experții contabili, contabilii autorizați și societățile de expertiză contabilă se determină în mod liber, pe baza cererii și ofertei, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996.“

Art. II. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 22 august 2000.
Nr. 733.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
telefon nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.
Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro